

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Ilona Bíglová
Téma práce:	Mediace v trestním řízení
Rozsah práce	64 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	3. března 2022
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Mediace je jedním z nástrojů tzv. restorativní justice, jejímž cílem je urovnání trestným činem narušených vztahů mezi obětí a pachatelem trestného činu. V rámci legislativního i aplikačního trendu hledání nových možností alternativního řešení trestních věcí např. formou odklonů a dohodou o vině a trestu je otázka širšího využití mediace v trestním řízení zcela aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zdárné zpracování zvoleného tématu předpokládá nejen znalosti z oblasti viktimologie, trestního práva procesního včetně zákona o obětech trestných činů, ale vyžaduje rovněž vhled do procesu mediace a znalost postupů, jež jsou při mediačních jednáních využívány. Skutečné zhodnocení stávajícího využití mediace v trestním řízení předpokládá znalost jejího uplatňování v aplikační praxi např. z dostupných statistických zdrojů.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená práce je standardně systematicky a logicky členěna do šesti kapitol. V úvodu je představen institut mediace v širším smyslu se zaměřením na její principy a formy včetně úpravy mediace podle zákona č. 202/2012. Následně v kapitole druhé autorka zužuje své odborné zkoumání na mediaci v trestním řízení a představuje ji jako nástroj restorativní justice. Kapitola třetí a pátá se zabývají instituty trestního práva procesního, v nichž mediace má či potenciálně může mít své místo. Posléze je představen proces mediace v trestních věcech a statické údaje o využití alternativních způsobů řízení, v nichž se použití mediace předpokládá, a poznatků o zkušenostech mediátorů a účastníků z procesu mediace, přičemž na základě tohoto rozboru autorka činí správný závěr, že využití mediace v trestním řízení je nedostatečné a její potenciál není zdaleka vyčerpán. Samostatný přínos autorky je koncentrován do kapitoly šesté, v níž prezentuje své závěry z provedeného rozboru a navrhuje zefektivnění legislativy i aplikační praxe, které by mohlo přispět k rozšíření

použití mediace v trestním řízení a potažmo ke zvýšení počtu alternativně řešených věcí v trestním řízení a současně většího zapojení poškozeného do jeho procesu.

4. Vyjádření k práci

Předloženou práci hodnotím jako standardní zpracování zvoleného tématu. Od jiných diplomových prací z oboru trestního práva se odlišuje širším pohledem autorky na zvolenou problematiku, neboť diplomantka sama má odborné zkušenosti s procesem mediace podle zákona č. 202/2012 Sb. Tento pohled práci obohacuje a zasazuje ji do širšího kontextu. Autorka správně vymezila instituty, v nichž má proces mediace alespoň potenciálně své místo, vystihla možný přínos využití mediace v trestní justici a nastínila také statistiku z aplikační praxe, z níž je zřejmé, že využití mediace je v aktuální praxi ojedinělé, a to jak z důvodu nastavených procesů, neochoty obětí, neinformovanosti veřejnosti, ale také z důvodu nedostatečného personálního obsazení Probační a mediační služby. Z již uvedeného je zřejmé, že potenciál práce byl velmi vysoký, nicméně z pohledu vedoucí práce nebyl tento potenciál vyčerpán. V práci postrádám aktuální poznatky jednotlivých úředníků Probační a mediační služby k procesu mediace v trestním řízení, které by autorce poskytly potřebný vhled do specifik mediace v trestním řízení a otevřely další perspektivy práce. Nicméně práce je přesto hezky zpracovaná a její přínos lze vedle již uvedeného spatřovat v kapitole šesté, zejména pak v tam uvedených návrzích *de lege ferenda* (umožnění provádět mediaci v trestním řízení i mediátorům mimo PMS, zavedení povinnosti policejního orgánu ve zkráceném řízení, v němž přichází v úvahu uplatnění odklonu, PMS za účelem uskutečnění mediace), z nichž většina je obecně akceptovatelné. Naopak podmiňovat uzavření dohody o vině a trestu předchází snahou o provedení mediace není z časového hlediska účelné a mohlo by vést k nedůvodnému prodlužování trestního řízení.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce, který si vymezila v úvodu, diplomantka bezezbytku splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Předložená práce je standardním zpracováním problematiky, která se od jiných prací odlišuje širším pohledem autorky. Text vychází z odpovídajícího množství různorodých odborných zdrojů včetně mimotrestní literatury. Práce nevykazuje známky plagiátorství. Použité zdroje jsou řádně citovány.
Logická stavba práce	Systematicky je práce standardně členěna. Kapitoly na sebe obsahově i logicky navazují.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka pracuje s dostatečným množstvím pramenů. Ke škodě věci v práci zcela absentují zahraniční zdroje.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práci po obsahové stránce hodnotím známkou velmi dobře. Oceňuji originální a širší pohled autorky na problematiku a snahu o formulaci návrhů <i>de lege ferenda</i> . Současně však mám za to, že potenciál práce nebyl zcela naplněn, kdy postrádám snahu o hlubší praktický vhled autorky do praxe trestní mediace (např. formou rozhovorů s úředníky PMS).
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úpravě práce není co vytknout.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je čtivá a přehledná i při zachování odborného jazyka.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Nechť diplomantka shrne poznatky o využití mediace v trestním řízení (zda je dostatečné či nikoli a proč) a představí své návrhy *de lege ferenda*.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	2

V Praze dne 26. března 2022

JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.
vedoucí diplomové práce